

Grobimai ir žudynės Kubiliūnu seniūnijoje

Grasinimai nužudyti, mušimai, plėsimai.

1915 m. rugsėjo 5 d. i Bajorélių k. pas Petrą Brazauską nežinia iš kur atvažiavo trys ginkluoti vokiečiai. Vienas tuoju atsistojo su užtaisytu šautuvu prie pirkios durų, o kiti du, išėjė į tvartą, nušovė vieną didelę ir tris mažesnes kiaules. Paskui išidėjo į ratus nušautas kiaules ir išvažiuodami dar pagrasė šeimininkams šautuvais.

Tos pačios dienos vakarą apie 11 val. du ginkluoti vokiečių kareiviai pas tą patį Brazauską pareikalavo atrakinti ir parodyti drabužių spintą. Brazauskas nenorėjo jų reikalavimo išpildyti. Tuoju vienas kareivis atstatė Brazauskui į krūtinę šau-

tuvą ir įleido šovinį. Tą vakarą vokiečiai iš Brazausko atėmė 70 aršinų čerkaso, 800 rublių pinigais ir dokumentus.

Tais pačiais metais rugpiūčio mén. 30 d. atvažiavo iš Bauskės penki vokiečiai į Bajorélių kaimą pas Petrą Šviedžių ir émė daryti kratą. Kūtėje nušovė kiaulę ir prisispirdami émė klausti, kur yra jo arkliai.

— Arkliai dabar dirba lauke, — buvo jiems atsakyta.

Tuojau vienas iš jų nuéjo su vienu namiškiu, paémė abu arklius, parsivedė namo ir liepė pakinkyti į ratus. Pakinktus paémė geriausius. Dar pasisémę iš klėties keturius centnerius miežių, išvažiavo. Ūkininkas paprašė išduoti paimtam turtui pažymėjimą. Vienas vokietis išsitraukė revolveri, atkišo jį ūkininkui, sakydamas, kad tai yra tas pažymėjimas. Paskui dar priéjės kumščiu tris kartus smogė į galvą.

Tais pačiais metais rugpiūčio mén. pabaigoje vokiečiai, atvažiavę pas Joną Ragili, émė piauti avižas. Ragilis prašė vokiečių nepiauti, nes avižų ir taip esą permaža. Vokiečiai jį už tai primuše su šakių kotu, kad Ragilis vos gyvas krito ant dirvos. Vienas vokietis priéjės dar spryrė koja ir išmušė du dantis. Kitą dieną tie patys vokiečiai atvažiavę išsivedė dar jautį ir telyčią.

Tais pačiais metais rugsėjo mén. 5 d. nežinia iš kur atvyko trys vokiečiai pas Bajorélių kaimo Martyną Ramoną ir, radę užminkytos duonos tešlą, paémė ir nusinešė į savo vežimą. Ramono motina, 80 metų senutė, išbėgusi émė prašyti atiduoti tešlą. Vienas vokietis išplėsė iš tvoros basli ir smogė jai į galvą. Nuo smūgio krito žemén ir apie du méniesius sirgo.

Maždaug tuo pačiu laiku vokiečiai paémė iš Jokūbo Varnos lauko arklį, atsivedė į namus, pasikinkė į ratus ir, ką tik rado iš maisto, susikrovė ir išsivežė.

Kitą dieną Varna nuéjo pas vokiečius prašyti grąžinti jam arklį. Vienas vokietis su nagaika jį smarkiai sumušė ir be nieko išvarė.

Rugsėjo mén. 20 d. atvažiavo iš Bauskės į Nemajūnų kaimą pas ūkininką Joną Šviedžių šeši vokiečiai, paémė visus, kiek tik buvo, drabužius, vašaines žvakes, naują balną, treigį arkli ir išsivežė. Kitą dieną atvažiavo tie patys vokiečiai ir to paties ūkininko lauke nušovė keturias kiaules, vieną jautį, vieną telyčią, keturias karves ir dvylika aviu. Šviedžius norėjo neduoti.

Tada vokiečiai pastatė jį prie sienos, įleido į šautuvus šovinius ir rengėsi žmogų sušaudyti. Atbėgo jo žmona ir verkdama émė prašyti vokiečių pasigailėti. Vokiečiai šviedžių paliko gyvą, išvažiuodami tepagrasino ne tik šeimininką nušausią, bet dar ir sodybą sudeginsią.

Rugséjo mén. I dieną atėjo vokiečiai į Nemajūnų kaimą pas Povilą Šviedžių, išnešé spintą, sudaužé kamodą, paémé visus drabužius ir maistą, kiek tik tada turēta, vienus naujus pakinktus, kaustytus ratus ir balną. Tame pačiame kaime Augustui Šakeniui atémé šoras. Išėjės tévas prašė grąžinti. Vokiečiai, išsitraukę revolverių, pagrasino nušausią.

Rugséjo 10 dieną tame pačiame Nemajūnų km. vokiečiai, grasindami šautuvais, paémé karvę, jautį, tris avis, aštuonis centnerius avižų su maišais ir keturias vilnones antklodes, o Petru Šakeniui lauke nušovė vieną meitelį, telyčią ir jautį.

Rugséjo mén. pabaigoje nežinia iš kur atvažiavo 10 vokiečių į Kuzmiškių kaimą pas Juozą Legeiką, atémé septynias karves, vieną telyčią, meitelį, penkias avis, dešims centnerių avižų, vieną centnerį kviečių, lašinių paltį, tris žasis ir arklį su pakinkytais ratais. Už pasipriešinimą Legeiką šautuvų buožemis primušė. Vargšas apie du méniesius sunkiai sirgo.

Tą pačią dieną Kuzmiškio kaime atémé Juozo Atstupėno šejas karves, telyčią, septynias avis, tris žasis ir du arklius. Už tą visą vokiečiai taip jį sumušė, kad tris méniesius nieko negalėjo dirbti. Ir šiandieną dar neturi visos sveikatos.

Tame pačiame kaime ir tą pačią dieną vokiečiai paémé Jokūbo Krikščiūno septynias karves, jautį, keturis arklius, penkias avis ir keturias žasis. Priedui taip smarkiai Krikščiūnų sumušė, kad kurį laiką žmoguje nebuvo gyvybės žymių.

Apie rugsėjo pradžią vokiečiai paémé Anupro Janušausko keturias kiaules ir, telyčią. Prieš paimdami Janušauską uždaré kūtėje. Janušauskui pasiseké iš kūtės išliisti. Pribègęs prie vokiečių, bandé savo turtą ginti. Už tai vokiečiai buožemis jį smarkiai sumušė.

Tais pačiais metais rugsėjo mén. 5 dieną penki vokiečiai atvažiavo į Puodžiūnų dvarą pas Povilą Jokušką, nukinkę lauke du arklius ir juos paémé, o taip pat ir vieną karvę. Motinai išė-

jus prašyti, kad neimtų, vokiečiai pagrasė šautuvais ir už bausmę, kam prašė, atėmė dar aštuonias avis.

1915 m. rugpiūčio mén. 13 dieną vokiečiai paémė Bui- viškių kaime iš Jono Tučio karvę, kiaulę, šešias vištas ir dar 15 markių pinigais. Viską pirkioje išvertę, primušė Tutį nagai-komis ir išvažiavo į Biržus.

1915 metais rugsėjo mén. 30 dieną atvažiavo iš Bauskės vokiečiai ir lauke nušovė Tučio kiaulę.

Spalio mén. vokiečiai Nemajūnų kaimo Juozą Lesvin- čiūną už tai, kad jis néjo dirbtį į Baltpamušio dvarą, labai smar- kiai primušė. Į Lesvinčiūno teisinimąsi, kad jis neturėjės laiko, nes turėjės savo darbus dirbtį, vokiečiai jokio dėmesio nekreipė.

Pabaigoje rugsėjo mén., vis tais pačiais 1915 metais, atvažiavo į Nemajūnų kaimą pas vieną ūkininką penki vokiečiai, išieškojo visus namus ir iš klėties išsivežė visas avižas. Kitą dieną atjojo iš Baltpamušės vokietis prieavizda ir tuoju liepė eiti į dvarą dirbtį su arkliais.

— Aš negaliu eiti su arkliais dirbtī, — pareiškė ūkininkas,— nes vokiečiai šiąnakt visas avižas man išvežė. Neturiu kuo arklių šerti.

Vokietis, tai girdėdamas, nušoko nuo arklio ir émė ūki- ninką mušti su nagaika. Ūkininkas pradžioje bandė priešintis, bet, matydamas, kad bus dar blogiau, ibégo į kūrenamąją jaują. Kadangi jauja buvo pilna dūmų, tai vokietis nelindo į juos, bet, išsitraukęs revolveri, septynis kartus šovė, vis taikydamas į visas puses. Matyt, jo daugiau šovinių neturėta, nes sku- biai išjojo.

Tą patį vakarą vėl atvyko keturi ginkluoti vokiečiai ir smulkiai iškratė namus. Tuo metu paties ūkininko namie nebuvo: vokiečiai ketino jį nušauti.

Po kelių dienų vėl atėjo keli vokiečiai, visus namiškius sustatė prie sienos, įleido šovinius į šautuvus ir liepė pasakyti, kur yra pats ūkininkas. Namiškiams pasakius, kad jis išvažiavęs pas gimines, vokiečiai nepatikėjo. Paskui išlandžiojo visus kam- pus, bet nieko neradę, émė šaudyti į orą. Esą, tą vakarą paleidę apie 50 šūvių.